

COURSE: Electrical Safety for Electrical Engineers.

**Week 2: Basic Incidents During the Flow of
Electric Current to Ground**

**Abdulloev
Bakhtiyor
Tolibjonovich**

**Institute of energy
of Tajikistan**

Курс: Бехатарии электрикӣ барои муҳандис барқчиён

Ҳафтаи 2: Ҳодисаҳо ҳангоми расиши
фаза ба замин

Абдуллоев
Баҳтиёр
Толибҷонович

Донишкадаи энергетикӣ
Тоҷикистон

Нақшаи лексия

1. Муқаддима

- *Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ.*
- *Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд.*
- *Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.*

2. Хулосаи лексия

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Ба кормандони идоракунии амалиётӣ, ки ба иншооти электрикӣ хизмат мерасонанд ва дар он ҷо кормандони маҳаллии амалиётӣ мавҷуд нестанд, ҳамаи ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони амалиётӣ дода мешаванд. Ин ҳуқуқу масъулиятҳо ҳангоми санҷиши таҷҳизоти электрикӣ, иҷрои гузаришҳои амалиётӣ, омода намудани ҷойҳои корӣ ва анҷом додани дигар корҳои зарурӣ мутобиқи талаботи Қоидаҳои мазкур ва Қоидаҳои истифодаи техникаи таҷҳизоти барқии истеъмолкунандагон (ПТЭ) амалӣ карда мешаванд.

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Намуди нигоҳдории амалиётӣ ва шумораи кормандони амалиётӣ дар як баст ё барои як насб аз ҷониби шахси масъули системаҳои электрикӣ, бо мувофиқа бо маъмурияти корхона (ташкилот) муайян карда мешавад ва дар дастурҳои маҳаллӣ нишон дода мешавад. Ба кормандоне, ки бо диаграммаҳои амалиётӣ, тавсифи вазифаҳо, дастурҳои амалиётӣ ва мушаххасоти таҷҳизот ошно ҳастанд ва мувофиқи ин Қоидаҳо омӯзиш ва санҷиши донишро гузаштаанд, Слайди дигар-

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

ичозат дода мешавад, ки идоракунии амалиётӣ иншооти барқиро анҷом диҳанд. Кормандони алоҳидаи амалиётӣ, ки ба иншооти электрикӣ хизмат мерасонанд, инчунин роҳбарони баст ё гурӯҳе, ки ба иншооти электрикӣ таъин шудаанд, бояд барои иншоот бо шиддати болотар аз 1000 В гуруҳи бехатарии электрикӣ на камтар аз IV ва барои иншоот бо шиддати то 1000 В III дошта бошанд.

*Р.Т. Абдуллозода, Б.Т. Абдуллоев Асосҳои бехатарии электрикӣ: дастури
методӣ барои машғулиятҳои озмоишӣ, Қисми I. – ДТТ ба номи академик
М.С. Осимӣ, 2021. – 89 с.*

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Кормандони амалиётӣ дар иншооти электрикӣ вазифадоранд ҷаъолияти худро мутобиқи ҷадвали кории тасдиқшуда ба роҳ монанд. Ин ҷадвал аз ҷониби шахси масъули системаҳои электрикӣ дар корхона ё воҳиди сохторӣ таҳия ва тасдиқ гардида, тартиби дақиқи навбатдорӣ, вақти кор ва масъулиятҳои ҳар як кормандро муайян менамояд. Риояи қатъии ин ҷадвал барои таъмини ҷаъолияти мунтазам, боэътимод ва беҳатари таҷҳизоти барқӣ аҳамияти муҳим дорад.

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Дар раванди фаъолияти амалиётӣ ҳолатҳои ба вучуд омада метавонанд, ки зарурати иваз намудани як навбатдор бо навбатдори дигар пайдо шавад. Дар чунин ҳолат, ивазкунӣ танҳо бо иҷозати шахсе, ки ҷадвали кориро тасдиқ намудааст, амалӣ карда мешавад. Ин талабот барои нигоҳ доштани тартибот, пешгирии нофаҳмиҳо ва таъмини масъулияти шахсӣ ҷорӣ гардидааст.

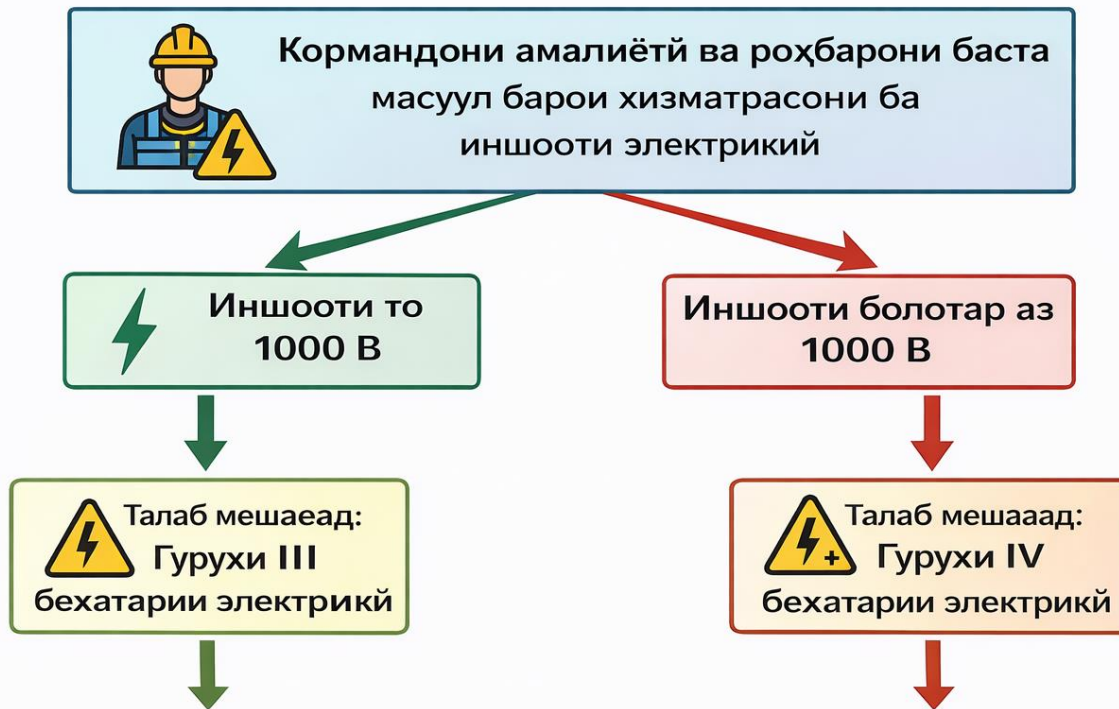
Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Ҳар як тағйирот дар қадвали корӣ бояд расман мувофиқа карда шуда, ба таври лозимӣ ҳуҷҷатгузорӣ гардад. Корманди амалиётӣ, ки ба навбат меояд, вазифадор аст навбатро аз корманди қаблӣ бо тартиби муқарраршуда қабул намояд. Қабули навбат маънои шинос шудан бо ҳолати ҷорӣ таҷҳизот, қайдҳои журнал, фармонҳо ва дастурҳои амалкунанда, инчунин огоҳӣ аз ҳамаи корҳои иҷрошуда ва масъалаҳои ҳалталабро дорад.

Слайди дигар-

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Схемаи гуруҳи бехатарии электрикӣ

Расми 1. Аз муаллиф: бо истифода аз зеҳни сунъӣ (AI) сохта шудаанд.

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Ин раванд барои таъмини пайвастагии идоракунии ва пешгирии хатогихо аҳамияти калон дорад. Пас аз анҷоми навбатдорӣ, корманд бояд навбатро ба навбатдори навбатӣ супорад ва тамоми маълумоти заруриро ба ӯ расонад. Дар баъзе ҳолатҳо, вобаста ба хусусиятҳои ташкилӣ ва ҳаҷми кор, чундо намудани вазифаҳои амалиётӣ ва идоракунии талаб карда намешавад. Дар чунин шароит кормандони амалиётӣ ва идоракунии якҷоя ҳамчун кормандони амалиётӣ баррасӣ карда мешаванд.

Монахов А.Ф. Тадбирҳои беҳатарии электрикӣ дар иншооти электрикӣ: Китоби дарсӣ барои курсҳои тақмили ихтисос ва барои истифода аз ҷониби донишҷӯёни ихтисоси муҳандисии электрикӣ дар донишгоҳҳо пешбинӣ шудааст. Нашр шудааст соли 2008. – 152 саҳифа.

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Онҳо якҷо масъулияти идоракунии, назорат ва хизматрасонии таҷҳизоти барқиро ба уҳда мегиранд ва бояд ҳамаи талаботи беҳатарӣ ва меъёрҳои амалкунандаро риоя намоянд. Яке аз талаботи муҳими интизомӣ ин манъ будани тарк намудани навабатдорӣ бидуни супоридани навабат мебошад. Корманд ҳақ надорад ҷойи кори худро тарк намояд, агар навабатро ба шахси дигар расман насупорида бошад.

Расми 2. Аз муаллиф: бо истифода аз зеҳни сунъӣ (AI) сохта шудаанд.

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиётӣ дар иншооти электрикӣ

Ин қоида барои пешгирии ҳолатҳои хатарнок ва таъмини назорати доимӣ аз болои таҷҳизоти барқӣ қорӣ шудааст. Танҳо дар ҳолатҳои истисноӣ, масалан, ҳангоми ба вучуд омадани ҳолатҳои ғавқулода ё зарурати таъҷилӣ, корманд метавонад қойи кори худро тарк намояд, аммо ҳатман бо иҷозати корманди болоии ҳайати амалиётӣ.

*Шкрабак В.С., Луковников А.В. Бехатарии ҳаёт дар истеҳсолоти
кишоварзӣ. Москва: КолосС, 2004.*

Ҳуқуқ ва масъулиятҳои кормандони идоракунии амалиёти дар иншооти электрикӣ

Ҳамин тавр, риояи тартиби навбатдорӣ, интизоми меҳнатӣ ва иҷрои дақиқи вазифаҳо аз ҷониби кормандони амалиёти шартӣ асосии фаъолияти устувор ва беҳатари иншооти электрикӣ ба ҳисоб меравад. Ин талаботҳо на танҳо сатҳи масъулияти кормандонро баланд мебардоранд, балки ба пешгирии садамаҳо ва таъмини кори боэътимоди тамоми низоми энергетикӣ мусоидат мекунанд.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Қабули навбат яке аз марҳилаҳои муҳим ва масъулиятнок дар фаъолияти кормандони амалиётӣ ба ҳисоб меравад. Ин раванд пайвастагии идоракуни, назорати доимӣ ва таъмини кори боэътимоди таҷҳизоти барқиро таъмин мекунад. Дар вақти қабули навбат корманд бояд на танҳо вазифаҳои расмиро иҷро намояд, балки вазъи воқеии таҷҳизот, речаи кори он ва ҳамаи омилҳои таъсиррасонро амиқ дарк кунад.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Бепарвой ё муносибати сатҳӣ ба ин раванд метавонад боиси хатогихои ҷиддӣ ва ҳатто ҳолатҳои садамавӣ гардад. Аз ин рӯ, қабули навбат бояд бо диққати баланд, риояи қатъии дастурҳо ва эҳсоси масъулияти касбӣ анҷом дода шавад.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд:

а) бо ҳолат ва речаи кори таҷҳизот дар минтақаи хизматрасонии худ бо истифода аз схемаҳо шинос шуда,

Слайди дигар-

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

онҳоро шахсан то ҳадде, ки дар дастурҳо муқаррар шудааст, тафтиш намоянд;

б) аз навбатдори супоранда дар бораи таҷҳизоте, ки барои пешгирии садамаҳо ё носозиҳо назорати махсусро талаб мекунанд, инчунин дар бораи таҷҳизоте, ки дар таъмир ё захира қарор доранд, маълумоти зарурӣ гиранд.

в) асбобҳо, маводҳо, калидҳои утокҳо, таҷҳизоти муҳофизатӣ, ҳуҷжатҳои амалиётӣ ва дастурҳоро тафтиш ва қабул намоянд;

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

г) ҳамаи сабтҳо ва фармоишҳоро аз навбати қаблӣ бодикқат аз назар гузаронанд;

д) қабули навбатро бо сабти дахлдор дар журнал (рӯзнома), феҳрист ва нақшаи амалиётӣ расмӣ намуда, онро бо имзои шахси қабулкунандаи навбат ва шахси супорандаи навбат тасдиқ кунанд;

е) дар бораи ҳамаи норасоихое, ки ҳангоми қабули навбат ошкор шудаанд, ба сардори гурӯҳ хабар диҳанд.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Расми 3. Аз муаллиф: бо истифода аз зехни сунъӣ (AI) сохта шудаанд.

Қабул ва супоридани навбатдорӣ дар фаъолияти кормандони амалиётӣ бояд танҳо дар шароити муқаррарӣ ва бо риояи пурраи талаботи бехатарӣ анҷом дода шавад. Аз ин рӯ, ҳангоми ба амал омадани ҳолатҳои фавқулодда, иҷрои амалиёти коммутатсионӣ ё амалиёти фаъол ва хомӯш кардани таҷҳизот, анҷом додани қабулу супоридани навбатдорӣ қатъиян манъ мебошад. Ин маҳдудият барои он чорӣ шудааст, ки, Слайди дигар-

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

дар чунин ҳолатҳо диққати кормандон бояд пурра ба идоракунии равандҳои муҳим ва пешгирии хатарҳо равона гардад. Иваз шудани корманд дар чунин лаҳзаҳои ҳассос метавонад боиси нофаҳмиҳо, гум шудани иттилооти муҳим ва хатогихои ҷиддӣ гардад.

Ҳангоми бартарафсозии ҳолатҳои фавқулодда, корманди навбатдор вазифадор аст тамоми чораҳои заруриро барои таъмини бехатарии кормандон, ҳифзи таҷҳизот ва барқарор намудани кори муқаррарии система амалӣ намояд

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Дар чунин шароит, ӯ бояд пурра вазъиятро назорат карда, қарорҳои фаврӣ ва дуруст қабул намояд. Ҳамин тариқ, то анҷом ёфтани амалиёти муҳими фавқулодда, тағйири навбатдорӣ иҷозат дода намешавад. Бо вучуди ин, агар раванди бартаарафсозии ҳолатҳои фавқулодда муддати тӯлонӣ идома ёбад ва зарурати иваз намудани корманд ба миён ояд, супоридани навбатдорӣ танҳо бо иҷозати маъмурият иҷозат дода мешавад.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Дар чунин ҳолат, қабулу супоридани навбат бояд бо тартиби махсус, бо расонидани тамоми маълумоти зарурӣ ва шарҳи муфассали вазъи ҷорӣ анҷом дода шавад. Корманди супоранда вазифадор аст ба корманди қабулкунанда маълумоти пурра, дақиқ ва саривақтӣ дар бораи ҳолати таҷҳизот, корҳои иҷрошуда, ҷораҳои андешидашуда ва амалҳои минбаъдаи заруриро пешниҳод намояд, инчунин оид ба хавфҳои эҳтимолӣ ва ҷораҳои пешгирикунанда огоҳ намояд.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Илова бар ин, дар чунин ҳолатҳо бояд сабтҳои дахлдор дар журналҳои амалиётӣ ворид карда шаванд, то ки тамоми чараёни кор ҳуҷҷатгузори гардида, дар оянда барои таҳлил ва пешгирии ҳолатҳои шабех истифода бурда шавад. Корманди қабулкунанда бошад, бояд мутмаин гардад, ки тамоми маълумоти гирифташуда ба ӯ фаҳмо аст ва метавонад идоракунии минбаъдаи равандро бе хатар идома диҳад.

Расми 4. Аз муаллиф: бо истифода аз зеҳни сунъӣ (AI) сохта шудаанд.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Ҳамин тавр, риояи қатъии талаботҳои вобаста ба қабулу супоридани навбатдорӣ дар ҳолатҳои фавқулодда яке аз омилҳои асосии таъмини беҳатарӣ, пешгирии садамаҳо ва нигоҳ доштани устувории фаъолияти системаҳои электрикӣ ба ҳисоб меравад.

Қабули навбатдорӣ дар ҳолате, ки таҷҳизот ноқис бошад ё шароити корӣ ғайримуқаррарӣ бошад, танҳо бо иҷозати **шахси масъули насби барқ ё роҳбари дахлдор** иҷозат дода мешавад.

Ҳангоми қабули навбат кормандони амалиётӣ вазифадоранд

Дар чунин ҳолат ин ҳолат бояд ҳатман дар рӯзномаи амалиётӣ сабт карда шавад. Кормандони амалиётӣ дар давоми навбатдорӣ барои нигоҳдории дуруст ва фаъолияти бефосила ва боэътимоди ҳамаи таҷҳизоте, ки дар минтақаи хизматрасонии онҳо қарор доранд, масъул мебошанд, инчунин риояи қоидаҳои беҳатарӣ, тартиботи техникӣ ва дастурҳои амалкунанда ҳатмӣ мебошад.

Овчаренко А.Г., Раско С.Л. Беҳатарии барқ ҳангоми истифодаи иншооти электрикӣ. Дастури таълимӣ. Донишгоҳи техникӣ давлатии Олтой ВТИ, Бийск, 2008. - 111 саҳифа.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқӣ яке аз равандҳои муҳими таъмини фаъолияти беҳатар ва боэътимоди системаҳои энергетикӣ ба ҳисоб меравад. Ин раванд ба муайян намудани ҳолати техникий таҷҳизот, ошкор кардани камбудихо ва пешгирии садамаҳо равона гардида, бояд мутобиқи талаботи меъёрӣ ва қоидаҳои амалкунанда анҷом дода шавад. Барои иҷрои чунин санҷишҳо кормандони дорои таҳассуси баланд, донишҳои зарурӣ ва таҷрибаи кофӣ ҷалб карда мешаванд.

Расми 5. Аз муаллиф: бо истифода аз зехни сунъи (AI) сохта шудаанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро метавонанд алоҳида шахсони зерин анҷом диҳанд. Аввалан, узви ҳайати кормандони маъмурӣ-техникӣ, ки дорои гурӯҳи V оид ба беҳатарии барқ мебошад, ҳуқуқ дорад санҷиши таҷҳизоти электрикии бо шиддати аз 1000 В боло анҷом диҳад. Ин гурӯҳи кормандон одатан дорои сатҳи баланди донишҳои назариявӣ ва амалӣ буда, қобилияти таҳлили ҳолати кори таҷҳизот ва қабули қарорҳои дурустро доранд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Онҳо бояд бо тамоми санадҳои меъёрӣ, дастурҳои истифода ва хусусиятҳои техникӣ таҷҳизоти мавҷуда хуб ошно бошанд.

Дуюм, узви ҳайати кормандони амалиётӣ, ки мустақиман ба таҷҳизоти электрикӣ хизмат мерасонад ва дорои гурӯҳи беҳатарии барқӣ на камтар аз III мебошад, метавонад санҷиши насби таҷҳизоти барқиро анҷом диҳад. Ин кормандон одатан дар чараёни истифода ва нигоҳдории ҳаррӯзаии таҷҳизот иштирок мекунанд ва бо хусусиятҳои кори он аз наздик шинос мебошанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро онҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Дониш ва таҷрибаи онҳо имкон медиҳад, ки ҳолати таҷҳизотро ба таври фаврӣ арзёбӣ намуда, дар ҳолати зарурӣ чораҳои дахлдор андешанд. Бояд қайд кард, ки анҷом додани санҷиши инфиродӣ масъулияти баландро талаб мекунад. Аз ин рӯ, танҳо он кормандоне ба чунин фаъолият иҷозат дода мешаванд, ки аз омӯзиш гузашта, дониши худро мувофиқи талаботи қоидаҳои амалкунанда санҷида бошанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Инчунин, онҳо бояд бо тартиби иҷрои корҳои беҳатарӣ, истифодаи воситаҳои муҳофизатӣ ва қоидаҳои рафтор дар ҳолатҳои фавқулода пурра ошно бошанд.

Рӯйхати кормандони маъмурӣ-техникӣ, ки барои гузаронидани санҷиши инфиродӣ ваколатдор мебошанд, бо фармони шахси масъули системаҳои электрикӣ дар корхона муқаррар карда мешавад. Ин фармон асоси ҳуқуқи додани иҷозат ба кормандон буда, масъулияти онҳоро дар доираи вазифаҳои хизматӣ муайян мекунад.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Дар чунин рӯйхат одатан маълумот дар бораи сатҳи тахассус, гурӯҳи беҳатарии барқӣ ва таҷрибаи кори кормандон оварда мешавад. Илова бар ин, назорати мунтазами фаъолияти чунин кормандон низ аҳамияти калон дорад. Шахси масъули системаҳои электрикӣ бояд иҷрои дурусти санҷишҳоро назорат намуда, дар ҳолати ошкор шудани камбудихо чораҳои ислоҳиро сари вақт амалӣ намояд. Инчунин, такмили ихтисоси кормандон ва гузаронидани омӯзишҳои иловагӣ барои баланд бардоштани сатҳи дониш ва малакаҳои онҳо зарур мебошад.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Санҷиши таҷҳизоти тақсимкунандаи пӯшида (ТТП) бо ворид шудан ба қисми паси тана, дар ҳолати зарурӣ, танҳо аз ҷониби шахсе анҷом дода мешавад, ки дорои **гурӯҳи беҳатарии электрикӣ на камтар аз IV** мебошад. Ин амал дар сурате иҷозат дода мешавад, ки масофа аз фарш дар гузаргоҳҳо ба талаботи зерин ҷавобгӯ бошад:

Слайди дигар-

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

- на камтар аз **2 м** то қисми поёнии оиқҷо;
- на камтар аз **2,5 м** то қисми пӯшида барои шиддатҷои то **10 кВ**;
- на камтар аз **2,75 м** барои шиддатҷои то **35 кВ**;
- на камтар аз **3,5 м** барои шиддатҷои **110 кВ**;
- на камтар аз **4,2 м** барои шиддатҷои **150–220 кВ**.

Расми 6. Аз муаллиф: бо истифода аз зехни сунъи (AI) сохта шудаанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Рӯйхати чунин чашмакҳо ва камераҳо бо фармони шахси масъули таҷҳизоти электрикӣ муайян карда мешавад. Дар ҳолате ки масофаҳо аз меъёрҳои зикршуда камтар бошанд, ворид шудан ба чунин ҷойҳо танҳо бо ҳузури шахси дуюм, ки дорои гурӯҳи бехатарии электрикӣ на камтар аз III мебошад, ва бо риояи талаботи Ҷадвали 1.1 иҷозат дода мешавад.

ШИДДАТ (кВ)	МАСОФАИ МИНИМАЛИЙ (м)
6-10 кВ	≥ 2,5 м
15-20 кВ	≥ 2,75 м
35 кВ	≥ 3,0 м
110-150 кВ	≥ 3,5 м
220 кВ	≥ 4,2 м
330-500 кВ	≥ 5,0 м
750 кВ	≥ 6,0 м
1150 кВ	≥ 6,5 м

Расми 7. Аз муаллиф: бо истифода аз зехни сунъи (AI) сохта шудаанд.

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Ҷадвали 2.1. Қойгиркунии беҳатари одамон ҳангоми нигоҳдории
иншооти электрикӣ.

Шиддати истифодабарӣ	Масофа то қисмҳои ҷараёндор аз ҷониби одамон, асбобҳо ва деворҳои муваққатӣ (м)	Масофа то механизмҳо ва мошинҳои борбардор дар ҳолати корӣ, инчунин аз стропҳо ва борҳо (м)
То 1000 В	Дар хатҳои ҳавоӣ (ВЛ) — 0,6	1,0
То 1000 В	Дар дастгоҳҳои тақсимкунанда (РУ) бе ламс кардан — меъёр муқаррар нашудааст	1,0
3–35 кВ	0,6	1,0
60–110 кВ	1,0	1,5
150 кВ	1,5	2,0
220 кВ	2,0	2,5

Санҷиши насби таҷҳизоти барқиро инҳо метавонанд алоҳида анҷом диҳанд.

Санҷиш, ошкор ва бартараф намудани носозиҳои таҷҳизоти электрикӣ, ки дар онҳо кормандони доимии навбатдор мавҷуд нестанд, ба таври марказонидашуда аз ҷониби **кормандони сайёр** анҷом дода мешаванд. Ин кормандон назорат ва иҷрои корҳои заруриро дар иншооти дахлдор ё гурӯҳи иншоот таъмин менамоянд. Басомади гузаронидани чунин санҷишҳо аз ҷониби **шахси масъули системаҳои электрикӣ** бо дарназардошти шароити маҳаллӣ муайян карда мешавад. Натиҷаҳои санҷиш бояд ҳатман дар **дафтари амалиётӣ** сабт карда шаванд.

Хулосаи лексия

Дар лексияи ҳафтаи якум мафҳумҳои асосии беҳатарии электрикӣ, талаботи умумӣ ҳангоми истифодаи таҷҳизоти электрикӣ ва инчунин намудҳо ва тартиби истифодаи таҷҳизоти муҳофизатӣ баррасӣ карда шуданд. Беҳатарии электрикӣ ҳамчун маҷмӯи чораҳои ташкилӣ ва техникӣ фаҳмида мешавад, ки барои ҳифзи инсон аз таъсири хатарноки чараёни электрикӣ, камонҳои электрикӣ, майдонҳои электромагнитӣ ва барқи статикӣ пешбинӣ шудаанд.

Хулосаи лексия

Дар рафти лексия муайян гардид, ки истифодаи беҳатари таҷҳизоти электрикӣ танҳо дар ҳолате имконпазир аст, ки талаботи ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва қоидаҳои техникий истифода пурра риоя карда шаванд. Ҳамзамон, нақши муҳими таҷҳизоти муҳофизатии электрикӣ, ки қормандонро аз таъсири омилҳои хатарнок муҳофизат мекунанд, таъкид гардид. Ин таҷҳизот ба таҷҳизоти асосӣ, иловагӣ ва воситаҳои муҳофизати инфиродӣ ҷудо карда мешаванд.

1. Шкрабак, В. С., и А. В. Луковников. *Бехатарии ҳаёт дар истеҳсолоти кишоварзӣ*. Москва: КолосС, 2004.
2. Абдуллозода, Р. Т., и Б. Т. Абдуллоев. *Асосҳои бехатарии электрикӣ: дастури методӣ барои машғулиятҳои озмоишӣ. Қисми 1*. Душанбе: ДТТ ба номи академик М. С. Осимӣ, 2021.
3. Абдуллозода, Р. Т., Д. Д. Давлатшоев, Ш. С. Саъдуллозода, Ч. Б. Раҳимов, И. Т. Абдуллоев, А. И. Сидоров, И. С. Окраинская, и Н. В. Глотова. *Асосҳои бехатарии электрикӣ: тарҷума аз забони русӣ*. Душанбе: ЧДММ «Истиқлол-2019», 2019.
4. Овчаренко, А. Г., и С. Л. Раско. *Бехатарии барқ ҳангоми истифодаи иншооти электрикӣ: дастури таълимӣ*. Бийск: Алтайский государственный технический университет (БТИ), 2008.
5. Монахов, А. Ф. *Тадбирҳои бехатарии электрикӣ дар иншооти электрикӣ: китоби дарсӣ барои курсҳои тақмили ихтисос ва донишҷӯёни ихтисоси муҳандисии электрикӣ*. 2008.

ТАШАККУР!